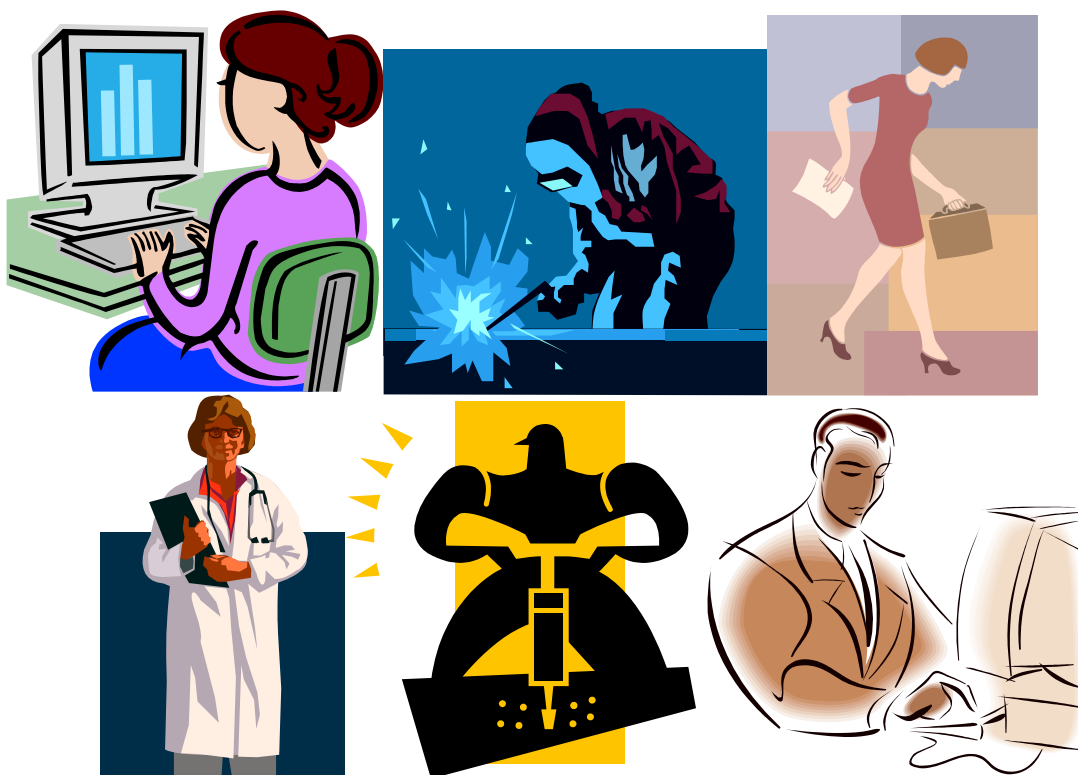

POWIATOWY URZĄD PRACY W GDYNI

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W SOPOCIE ZA ROK 2011**

Marzec 2012

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
I. ANALIZA BEZROBOTNYCH MIESZKANCÓW SOPOTU WG ZAWODÓW.....	4
II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW.....	9
III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.....	12
WNIOSKI.....	23

WSTĘP

Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni realizując zalecenia wynikające z Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. u. z 2008r. nr. 69, poz. 415 z późn. zm.) przygotował kolejny ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Sopocie.

Raport ten jest oparty na sprawozdaniu MPIPS-01(załączniki 2 i 3) i obejmuje analizę struktury osób zarejestrowanych w tut. Urzędzie w roku 2011r., analizę napływu bezrobotnych w tym okresie, a także ofert pracy złożonych przez pracodawców. Analiza ta dotyczy w szczególności zawodów deficytowych i zawodów nadwyżkowych. Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, natomiast przez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. W niniejszym opracowaniu zwrócono również uwagę na tzw. zawody zrównoważone czyli takie, wśród których istnieje równowaga pomiędzy ofertami pracy, a poszukującymi jej bezrobotnymi, zarejestrowanymi w tut. Urzędzie.

Podczas interpretacji danych z załączników do sprawozdania z MPIPS brane były pod uwagę duże grupy zawodowe, grupy elementarne, struktura ofert pracy i bezrobotnych według PKD oraz według działalności ostatniego miejsca pracy.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Sopocie służy do określenia działań, mających na celu zwiększenie stabilności lokalnego rynku pracy i usprawnienie jego funkcjonowania. Wiedza na temat zachodzących zmian ułatwia podejmowanie odpowiednich decyzji przez instytucje rynku pracy, pracodawców, ośrodki szkoleniowe i edukacyjne oraz bezrobotnych. Informacje o zawodach nadwyżkowych i deficytowych pozwalają pracodawcom dostosować wymagania wobec kandydatów do pracy, bezrobotnym - kwalifikacje, a wszelkim instytucjom, które związane są z nauczaniem - kierunki kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy.

I. Analiza bezrobotnych wg zawodów w Sopocie. Stan w końcu 2011 roku.

Poniższa analiza przedstawia stan bezrobocia w 2011 roku w Sopocie, na podstawie 38 dużych grup zawodowych (kod 2-cyfrowy), 208 elementarnych grup zawodowych (kod 4-cyfrowy) oraz 337 zawodów, ujętych w klasyfikacji zawodów. W 2011 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni łącznie zarejestrowanych było **736** bezrobotnych mieszkańców Sopotu, z czego **379** stanowiły kobiety (51%). W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, zanotowano niewielki wzrost liczby bezrobotnych mieszkańców Sopotu.

Wśród osób bezrobotnych znajdowało się **671** osób posiadających przygotowanie zawodowe oraz **65** osób bez zawodu. Na podstawie powyższych danych można stwierdzić, że zdecydowana większość osób, zarejestrowanych jako osoby bezrobotne posiadała przygotowanie zawodowe.

Analiza osób bezrobotnych z Sopotu wg zawodów wskazuje, iż najliczniej reprezentowanymi profesjami byli:

- Bez zawodu 65 (8,8%)
- Sprzedawca – 53 (7,2%)
- Technik ekonomista – 17 (2,3%)
- Technik prac biurowych – 16 (2,2%)
- Specjalista ds. marketingu i handlu – 15 (2%)
- Ekonomista – 14 (1,9%)
- Robotnik gospodarczy – 14 (1,9%)
- Ślusarz – 14 (1,9%)
- Kucharz -11 (1,5%)
- Sprzedawca w branży przemysłowej- 11 (1,5%)

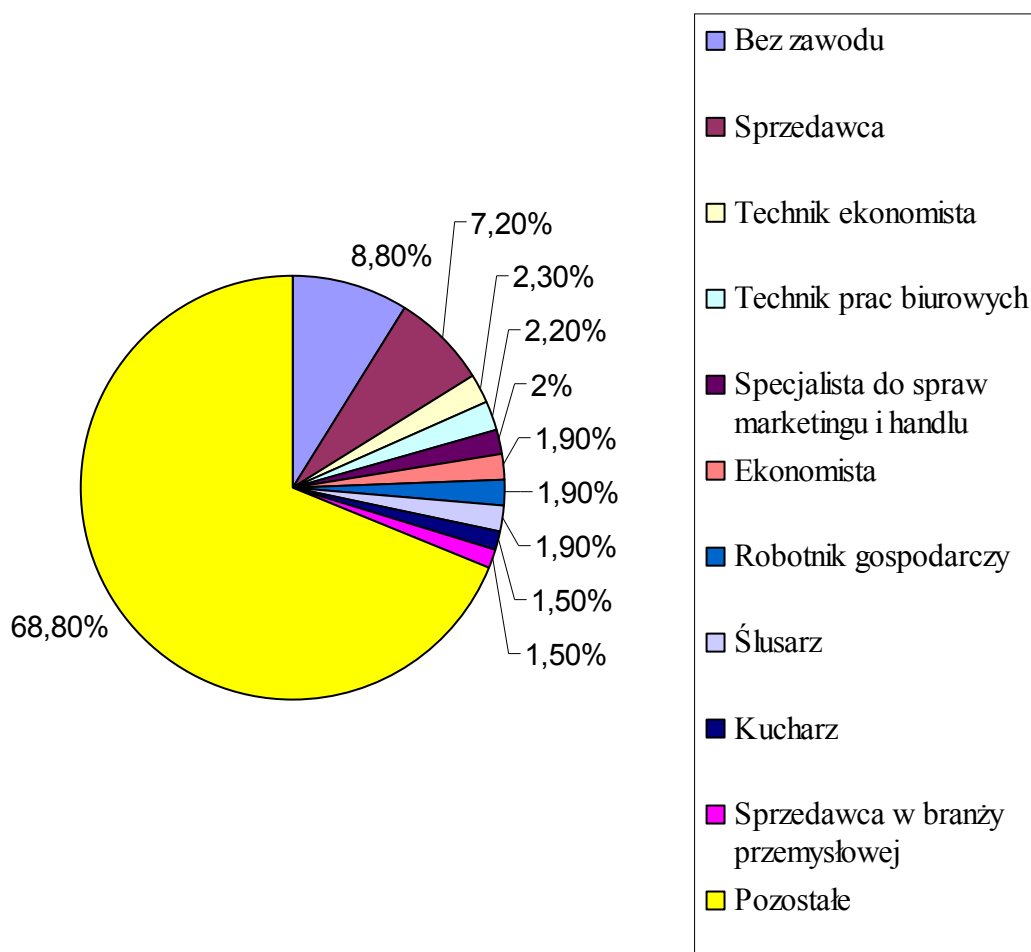
W porównaniu z rokiem ubiegłym, w rankingu zawodów osób bezrobotnych nie ma takich zawodów jak: asystent ekonomiczny, technik handlowiec oraz specjalista ds. organizacji usług gastronomicznych. Pojawiły się natomiast 2 nowe zawody - sprzedawca w branży przemysłowej oraz - technik prac biurowych. W przypadku - sprzedawcy oraz w przypadku - kucharza może być to spowodowane faktem, iż wiele osób kończy szkoły zawodowe lub policealne o kierunku handlowym lub gastronomicznym, a na rynku pracy nie ma tak dużego zapotrzebowania na pracowników posiadających ww. wykształcenie. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż w czołówce rankingu znajdują się także bezrobotni sprzedawcy w branży przemysłowej. Ogromna rotacja charakterystyczna dla tego zawodu oraz stosunkowo duża łatwość w nabywaniu kwalifikacji sprzedawcy powoduje, że jest to zwykle najliczniej reprezentowana grupa zawodowa.

Ponadto w czołówce znajduje się również ekonomista i technik ekonomista. Może to

wynikać z faktu, iż osób kończących szkoły średnie lub wyższe o kierunku ekonomicznym, jest znacznie więcej niż miejsc pracy oferowanych dla pracowników o tym wykształceniu. Wnikliwe zbadanie niektórych cech poszczególnych osób tworzących grupy bezrobotnych ekonomistów i techników ekonomistów wskazuje na pewne podobieństwa charakteryzujące całą grupę w postaci: w przeważającej części są to kobiety w wieku 45 – 59 lat, z długoletnią przerwą w wykonywaniu swojego zawodu, długotrwale bezrobotne, bez umiejętności posługiwania się podstawowymi programami komputerowymi, bez znajomości języków obcych. Dodatkowo osoby te odznaczają się zwykle małym zainteresowaniem podnoszenia swoich kwalifikacji, małą mobilnością przestrzenną (pracować mogą jedynie na terenie Sopotu) i aktywnością w poszukiwaniu oraz ogólnie niewielkim zapałem do podjęcia pracy. Natomiast stosunkowo wysokimi wymaganiami, co do ewentualnej pracy.

Poniższy wykres przedstawia zawody osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni jako bezrobotni z terenu Sopotu. Stan na koniec I półrocza 20011r.

Struktura bezrobotnych wg zawodów w Sopocie. Stan w końcu 2011 roku.

Analiza bezrobotnych mieszkańców Sopotu w końcu 2011 roku według dużych grup zawodów.

Analizując strukturę osób bezrobotnych na podstawie dużych grup zawodowych (2-cyfrowy kod) ustalono, iż na koniec 2011 roku na pierwszych miejscach znaleźli się:

- Sprzedawcy i pokrewni – 13,9%
- Średni personel do spraw biznesu i administracji – 8,9%
- Pracownicy usług osobistych – 7,5%
- Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania – 7,2%
- Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury – 6%

W porównaniu do roku 2010 klasyfikacja dużych grup zawodowych uległa pewnym zmianom. Na pierwszym miejscu uplasowali się sprzedawcy. Miejsce takich grup jak: - robotnicy obróbki metali i - mechanicy maszyn i urządzeń, zajęły grupy zawodowe: - specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury, - pracownicy usług osobistych, czy - specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania. Na podstawie powyższych danych można stwierdzić, że grupy zawodów technicznych zostały wyparte z czołowych miejsc w rankingu zawodów najliczniej reprezentowanych przez bezrobotnych Sopotian, przez grupy zawodów z dziedzin społecznych i ekonomiczno- biznesowych. Układ ten jest doskonałym dowodem na poparcie tezy o nadmiarze na rynku pracy osób z wykształceniem humanistycznym, mającym swe źródło w funkcjonowaniu na terenie Trójmiasta dużej liczby szkół i uczelni o takim właśnie rofiliu.

Analizując strukturę osób bezrobotnych na podstawie elementarnych grup zawodowych (kod 4-cyfrowy) ustalono, iż w 2011 roku na pierwszych miejscach znaleźli się:

- Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 11,3%
- Specjaliści do spraw reklamy i marketingu – 2,5%
- Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych – 2,5%
- Pracownicy obsługi biurowej – 2,5%
- Gospodarze budynków – 2,4%

W porównaniu z rokiem 2010 roku czołowe miejsca w rankingu elementarnych grup zawodowych nie uległy zbyt dużym zmianom. Miejsce - agentów ds. sprzedaży zajęli – specjaliści ds. reklamy i marketingu, a miejsce ślusarzy zajęli - pracownicy obsługi biurowej. W czołówce nadal pozostali sprzedawcy oraz - średni personel ds. statystyki i dziedzin pokrewnych.

Napływ bezrobotnych według zawodów w Sopocie w 2011 roku.

W roku 2011 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni zarejestrowało się **1439** mieszkańców Sopotu. W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku, liczba ta spadła o 182 osoby.

Wśród bezrobotnych znajdowały się **1262** osoby posiadające przygotowanie zawodowe oraz **177** osób bez zawodu. Liczba osób bez zawodu w stosunku do 2010 roku wzrosła o 19 osób. Zdecydowany spadek nastąpił w grupie osób bezrobotnych, posiadających przygotowanie zawodowe. W tym wypadku różnica wynosiła aż 201 osób.

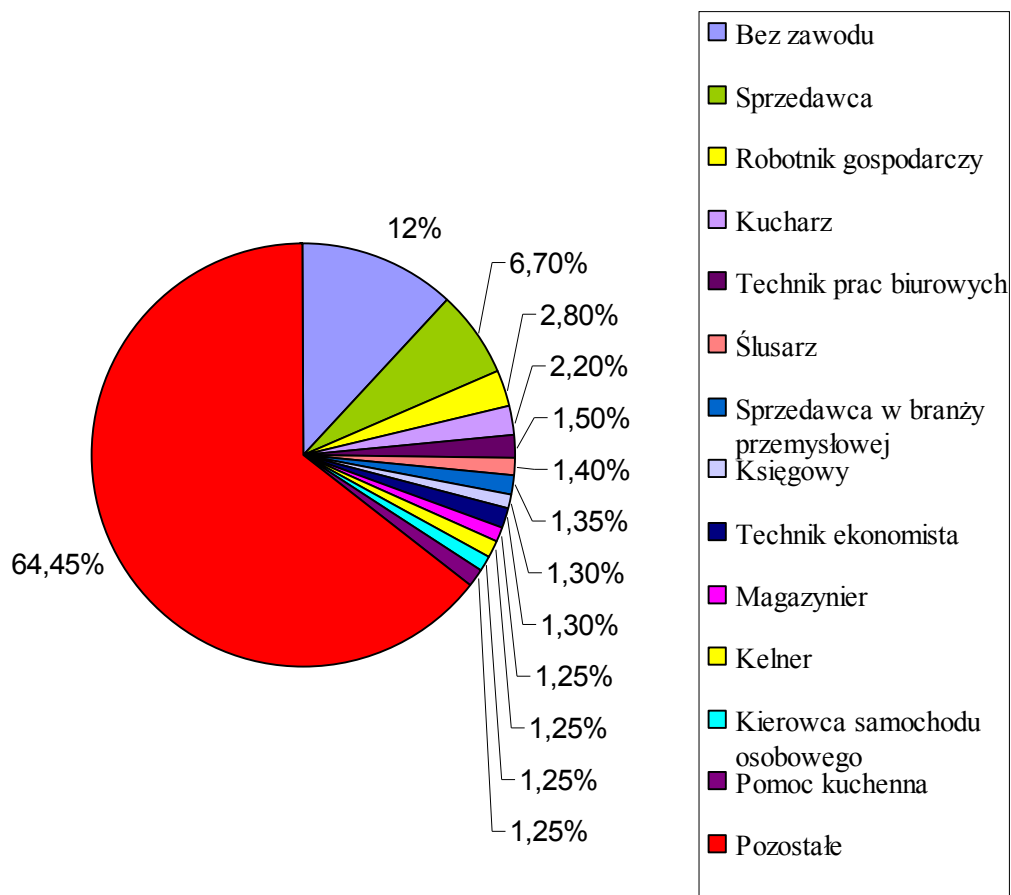
Najliczniej reprezentowane zawody przez Sopocian zarejestrowanych jako bezrobotni w ciągu 2011 roku:

- Bez zawodu – 177 (12%)
- Sprzedawca – 96 (6,7%)
- Robotnik gospodarczy – 41 (2,8%)
- Kucharz -31 (2,2%)
- Technik prac biurowych – 22 (1,5%)
- Ślusarz -21 (1,4%)
- Sprzedawca w branży przemysłowej – 20 (1,35%)
- Księgowy – 19 (1,3%)
- Technik ekonomista – 19 (1,3%)
- Magazynier -18 (1,25%)
- Kelner - 18 (1,25%)
- Kierowca samochodu osobowego -18 (1,25%)
- Pomoc kuchenna -18 (1,25%)

Na podstawie powyższych danych widzimy, że najliczniej napływały do bezrobocia w roku 2011 osoby bez zawodu. Wysokie drugie miejsce zajmowali sprzedawcy. . Napływ i odpływ osób bezrobotnych w tym zawodzie od lat charakteryzuje się wyjątkowo dużą dynamiką. Powodem tego są m.in. przyczyny ekonomiczne zmuszające pracodawców (szczególnie właścicieli małych sklepów i hurtowni) do redukcji etatów w ramach oszczędności. Ponadto ponieważ nierzadko praca sprzedawcy wiąże się z niskimi wynagrodzeniami oraz z niekorzystnymi warunkami pracy, wielu sprzedawców dosyć często (częściej niż ma to miejsce w innych zawodach) zmienia pracodawcę. Innym czynnikiem wpływającym na dużą rotację jest podejmowanie pracy sprzedawcy przez osoby nie posiadające kwalifikacji w tym kierunku, co niestety często niekorzystnie wpływa na opinię pracodawcy o nowym pracowniku i w konsekwencji powoduje utratę pracy. W czołówce

znalazły się również takie zawody jak: ślusarz, kucharz, robotnik gospodarczy, magazynier, technik prac biurowych, technik ekonomista. W części przypadków przyczyną znacznej liczby rejestrujących się bezrobotnych były redukcje etatów lub całkowite likwidacje zakładów. W porównaniu z rokiem 2010 z czołówki zniknęły takie zawody jak technik handlowiec czy specjalista ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych. Powyższe dane świadczą o tym, iż nawet w tak specyficznym mieście jakim jest Sopot, zauważalne są zmiany zarówno w gospodarce, jak i na rynku pracy – choć skalę ich, ze względu na bardzo niską stopę bezrobocia występującą w Sopocie, można by nazwać „mikroskalą”. Zmniejszenie napływu do bezrobocia specjalisty ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych jest jak najbardziej pozytywnym sygnałem mówiącym rosnącym turystycznym i gastronomicznym potencjale miasta oraz o racjonalnym wykorzystywaniu wykwalifikowanych kadr.

Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie m. Sopot w 2011r.

Analizując strukturę napływu osób bezrobotnych w okresie 2011r. na podstawie dużych grup zawodowych ustalono, iż najwyższy wskaźnik procentowy osiągnęły takie grupy jak:

- Sprzedawcy i pokrewni – 13,2%
- Pracownicy usług osobistych – 9,4%
- Średni personel do spraw biznesu i administracji – 7,4%
- Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury – 6,7%
- Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania – 6,4%.

W porównaniu z rokiem ubiegłym ranking uległ niewielkim zmianom. W czołówce nadal pozostał sprzedawca ,a także pracownicy usług osobistych.

Analizując strukturę napływu osób bezrobotnych w 2011 roku na podstawie elementarnych grup zawodowych ustalono, iż najwyższy wskaźnik procentowy osiągnęły takie grupy jak:

- Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 11,1%
- Gospodarze budynków – 3,5%
- Kucharze – 2,8%
- Specjaliści do spraw administracji i rozwoju – 2,3%
- Pracownicy obsługi biurowej – 2,1 %.

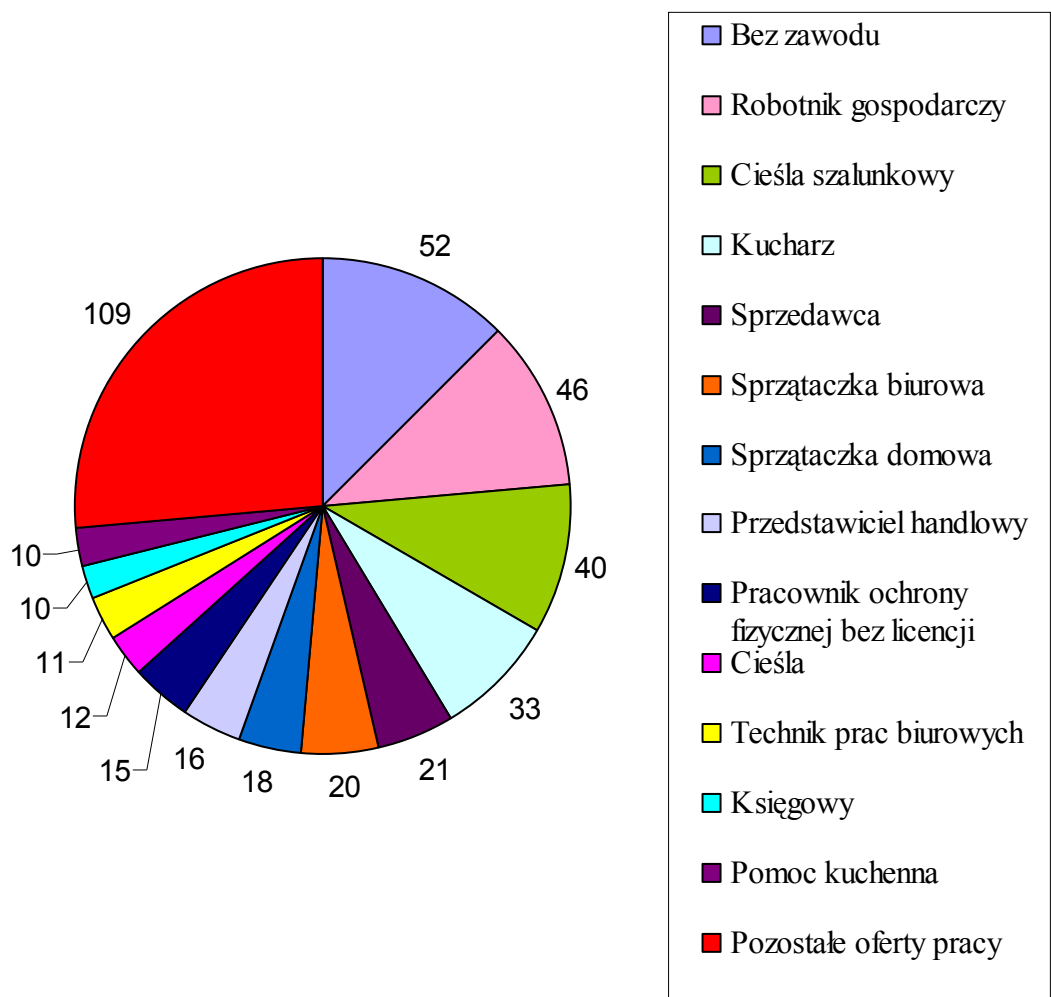
W czołówce, podobnie jak w roku ubiegłym nadal pozostała grupa - sprzedawcy sklepowi (ekspedienci). Wynika to z wcześniej opisanej specyfiki tego zawodu. Duża liczba bezrobotnych sprzedawców mogła być spowodowana niskim wynagrodzeniem i mało korzystnymi warunkami pracy lub w przypadku Sopotu zakończeniem sezonu turystycznego. Prezentowane powyżej dane mogą być również wynikiem procesu wymiany kadry i poszukiwania pracowników z większymi umiejętnościami. Na jednym z pierwszych miejsc, tak jak w 2010r. znaleźli się także gospodarze budynków.

II. Analiza ofert pracy wg zawodów w Sopocie w 2011 roku.

W 2011 roku sopoccy pracodawcy złożyli łącznie **413** ofert pracy. W 2010 roku liczba ofert pracy była identyczna . Natomiast biorąc pod uwagę ubiegłe lata obserwujemy systematyczny spadek liczby zgłaszanych do Urzędu ofert pracy. W analizowanym okresie najwięcej ofert pracy wpłynęło do tut. Urzędu w zawodach:

- Bez zawodu – 52 oferty pracy
- Robotnik gospodarczy – 46
- Cieśla szalunkowy – 40
- Kucharz – 33
- Sprzedawca -21
- Sprzątaczką biurowa- 20
- Sprzątaczką domowa – 18
- Przedstawiciel handlowy – 16
- Pracownik ochrony fizycznej bez licencji – 15
- Cieśla – 12
- Technik prac biurowych – 11
- Księgowy – 10
- Pomoc kuchenna -10.

Poniższy wykres przedstawia zawody, na które zgłoszono najwięcej ofert pracy w 2011 roku (wyszczególnione są zawody, na które zgłoszono co najmniej 10 ofert).

Porównując oferty pracy z 2010 roku i z 2011 roku widzimy pewne różnice w zapotrzebowaniu na rynku pracy. W obu latach w czołówce rankingu znalazły się takie zawody jak: robotnik gospodarczy, kucharz, technik prac biurowych przedstawiciel handlowy. Jednak w 2011 roku pojawiły się również nowe zawody takie jak: sprzedawca i pracownik ochrony fizycznej bez licencji. Zwiększone zapotrzebowanie np. na pracownika ochrony bez licencji mogło wynikać z faktu funkcjonowania w Sopocie wielu klubów, dyskotek i innych miejsc, w których trzeba zapewnić bezpieczeństwo osobom w nich przebywającym. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż na pierwszym miejscu w rankingu pojawiła się grupa „bez zawodu”. W porównaniu z rokiem 2010 nastąpił wzrost w tej kategorii aż o 50 ofert. Taki wynik świadczy o znacznym, jak na warunki niewielkiego Sopotu, zapotrzebowaniu na osoby do wykonywania prac prostych.

Analizując strukturę zgłoszonych ofert pracy wg dużych grup zawodowych zaobserwować można, iż najwięcej ofert pracy wpłynęło w obrębie takich grup jak:

- Pracownicy usług osobistych – 26%
- Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) – 16%
- Pomoce domowe i sprzątaczkę – 10,5%
- Średni personel do spraw biznesu i administracji – 10,2%
- Sprzedawcy i pokrewni – 10, 2%.

Struktura oferowanego zatrudnienia uległa pewnym zmianom. Po pierwsze pojawiły się 2 nowe grupy zawodowe na, które zwiększyło się zapotrzebowanie. Były to m.in. – pomoce domowe i sprzątaczkę oraz średni personel ds. biznesu i administracji. W czołówce, tak jak i w 2010 roku utrzymali się pracownicy usług osobistych, robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) oraz sprzedawcy i pokrewni.

Analizując strukturę zgłoszonych ofert pracy wg elementarnych grup zawodowych zaobserwować można, iż najwięcej ofert pracy wpłynęło w obrębie takich grup jak:

- Cieśle i stolarze budowlani – 14,4%
- Gospodarze budynków – 13,9%
- Kucharze – 9%
- Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty) – 8,3%
- Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne – 5,5%.

Struktura oferowanego zatrudnienia w obrębie elementarnych grup zawodowych uległa w okresie ostatniego roku pewnym zmianom. W porównaniu z rokiem 2010 pojawiły się dwie nowe grypy zawodów: cieśle i stolarze budowlani oraz pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne. W czołówce rankingu pozostały takie grupy jak: gospodarze budynków, kucharze oraz sprzedawcy sklepowi(ekspedienci).

III. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2011 roku w Sopocie przeprowadzono w oparciu o 442 profesje. Dla 371 profesji w badanym okresie nie było ofert pracy. Brak zapotrzebowania na pracowników oraz brak poszukujących pracy dotyczył 36 zawodów. Były to głównie zawody wymagające wysokich kwalifikacji lub wąskiej specjalizacji zawodowej np. wyższy urzędnik samorządowy, inżynier ogrodnictwa, specjalista żywienia człowieka, doradca inwestycyjny, programista aplikacji, technik hodowca zwierząt itd.

Przypadków gdzie pojawiły się oferty pracy, a nie było zarejestrowanych w tym zawodzie osób bezrobotnych (wartość wskaźnika deficytu wynosiła MAX) było 19.

Do zawodów deficytowych należy zaliczyć wszystkie te zawody, dla których wskaźnik nadwyżki (stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie) jest większy od 1,1. Poniższa tabela przedstawia te zawody, na które był popyt, natomiast nie było siły roboczej.

Zawody deficytowe w Sopocie w 2011 roku.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1.	711502	Cieśla szalunkowy	40,0000
2.	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	15,0000
3.	741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych	5,0000
4.	711901	Montażysta dekoracji	2,0000
5.	721207	Spawacz ręczny gazowy	2,0000
6.	911207	Sprzątaczkę biurowa	2,0000
7.	422401	Recepcjonista hotelowy	1,5000

8.	514101	Fryzjer	1,5000
9.	515301	Gospodarz domu	1,3333
10.	515303	Robotnik gospodarczy	1,1220

W odniesieniu do zapotrzebowania na pracowników określonych zawodów, w perspektywie ostatniego roku, widać bardzo wyraźnie zmiany na lokalnym rynku pracy. W 2011 roku zanotowano 10 zawodów deficytowych. Tylko 3 z nich, a mianowicie cieśla szalunkowy, pracownik ochrony fizycznej bez licencji i recepcjonista hotelowy znalazły się również na liście zawodów deficytowych w roku poprzednim. Obserwując dane z zeszłych lat można stwierdzić, iż z roku na rok tzw. zawody deficytowe zmieniają się. W 2010 roku najbardziej deficytowymi zawodami były: szwaczka, murarz, pracownik administracyjny, kucharz i zmiatacz. Z kolei w 2011 roku najbardziej poszukiwanymi na rynku pracy byli: cieśla szalunkowy, pracownik ochrony fizycznej bez licencji, elektromechanik pojazdów samochodowych, montażysta dekoracji, spawacz ręczny gazowy. Ponieważ bezpośrednia obserwacja lokalnego rynku pracy nie zawsze pokrywa się z rezultatami statystyk niezbędne jest opatrzenie tych rezultatów komentarzem. Sopot będąc stosunkowo niewielkim miastem o najniższej stopie bezrobocia w kraju, umiejscowionym w centrum Trójmiasta, na styku dwóch największych w województwie rynków pracy stanowi wyjątkowo specyficzne środowisko. Niewielu mieszkańców miasta pozostaje bez pracy. Do ich dyspozycji są wolne etaty oferowane zarówno przez pracodawców gdańskich i gdyńskich. Pojawienie się na czołowych miejscach w rankingu zawodów deficytowych powyżej wskazanych zawodów – nie oznacza, iż są to zawody, na które sopockie firmy nie mogą znaleźć pracowników. Na taką konfigurację w rankingu wpłynął fakt, tworzenia rankingu na podstawie procentowego wskaźnika deficytu/nadwyżki. W przypadku zgłoszenia do Urzędu 2 wolnych miejsc pracy w danym zawodzie, w którym brak zarejestrowanych bezrobotnych, mamy do czynienia ze 100% deficytem. Natomiast w przypadku zgłoszenia do Urzędu 100 wolnych miejsc pracy w danym zawodzie, w którym zarejestrowanych jest 50 osób (czyli brakuje jeszcze 50 osób aby zaspokoić potrzeby kadrowe firm) – mamy do czynienia tylko z 50% deficytem.

Lokalny rynek pracy wykazuje obecnie niewielkie zapotrzebowanie niemal na wszystkie z wymienionych w powyższym rankingu zawody. Zawód recepcjonistki hotelowej znalazł się wśród zawodów deficytowych jedynie dlatego, że osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje do wykonywania tego zawodu posiadają nieco odmiennie brzmiący tytuł zawodowy uzyskiwany w wyniku ukończenia szkoły średniej lub wyższej o profilu

hotelarskim lub turystycznym, predestynującym do wykonywania pracy recepcjonistki hotelowej. Zawód robotnika gospodarczego, sprzątaczkę biurową, gospodarza domu mogą wykonywać osoby nie posiadające specjalnych uprawnień, umiejętności czy konkretnego zawodu. W taki sposób są natomiast precyzowane składane w Urzędzie oferty pracy, które muszą zawierać ściśle określenie nazwy i kodu zawodu. Natomiast osoby bezrobotne nie posiadające konkretnego zawodu (osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym lub ogólnym) rejestrowane są jako osoby „bez zawodu”. A to oznacza, że bardzo wielu bezrobotnych może wykonywać pracę w zawodach, które zostały powyżej wskazane jako zawody deficytowe.

Najlepsza sytuacja na rynku pracy istnieje wówczas gdy, wskaźnik intensywności znajduje się w przedziale pomiędzy 0,9 a 1,1. Oznacza to, że popyt na siłę roboczą równoważy się ze składanym na nią zapotrzebowaniem.

Zawody zrównoważone w Sopocie w 2011 roku

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu zawodów
1.	112017	Prezes	1,0000
2.	242225	Specjalista do spraw zamówień publicznych	1,0000
3.	325402	Technik masażysta	1,0000
4.	331203	Referent (asystent) bankowości	1,0000
5.	332203	Przedstawiciel handlowy	1,0000
6.	334302	Asystent dyrektora	1,0000
7.	422602	Recepcjonista	1,0000
8.	514102	Fryzjer damski	1,0000
9.	611306	Ogrodnik terenów zieleni	1,0000
10.	741201	Elektromechanik	1,0000
11.	833101	Kierowca autobusu	1,0000
12.	962903	Parkingowy	1,0000
13.	512001	Kucharz	1,0645

Analizując wyniki zamieszczone w powyższej tabeli, można stwierdzić, że kłopotów z zatrudnieniem nie było w przypadku wykwalifikowanych pracowników usług (transport publiczny, gastronomia, usługi kosmetyczne i fryzjerskie,) oraz pracowników z doświadczeniem w zakresie zamówień publicznych, bankowości, elektromechaniki, handlu.

Analizując wskaźnik intensywności nadwyżki oraz średnią liczbę ofert w miesiącu, za najbardziej nadwyżkowe zawody na terenie Sopotu należy uznać zawody umieszczone w tabeli poniżej. W badaniu za nadwyżkowe uznano zawody, których wskaźnik wyniósł mniej niż 0,9 oraz złożono co najmniej jedną ofertę pracy w miesiącu.

Zawody nadwyżkowe w Sopocie w 2011 roku

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności Nadwyżki zawodów
1.	522303	Sprzedawca w branży przemysłowej	0,0500
2.	243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,0588
3.	351203	Technik informatyk	0,0909
4.	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,1000
5.	311504	Technik mechanik	0,1250
6.	263401	Psycholog	0,1250
7.	513202	Barman	0,1667
8.	522305	Technik handlowiec	0,1875
9.	332302	Zaopatrzeniowiec	0,2000
10.	522301	Sprzedawca	0,2188
11.	513101	Kelner	0,2222
12.	524902	Doradca klienta	0,2500
13.	000000	Bez zawodu	0,2938
14.	713102	Malarz budowlany	0,3333
15.	325905	Opiekunka dziecięca	0,3333
16.	228903	Kosmetolog	0,3333
17.	753105	Krawiec	0,3750

18.	243305	Specjalista do spraw sprzedaży	0,4000
19.	962902	Dozorca	0,5000
20.	411004	Technik prac biurowych	0,5000
21.	334306	Technik administracji	0,5000
22.	325102	Higienistka stomatologiczna	0,5000
23.	261906	Prawnik legislator	0,5000
24.	244101	Pośrednik w obrocie nieruchomościami	0,5000
25.	215104	Inżynier elektryk - automatyk	0,5000
26.	331301	Księgowy	0,5263
27.	941201	Pomoc kuchenna	0,5556
28.	522304	Sprzedawca w branży spożywczej	0,8333

Z rankingu wynika, że do najbardziej nadwyżkowych zawodów należy kilka profesji związanych z administracyjnym i biurowym funkcjonowaniem firm: - specjalista ds. marketingu i handlu, księgowy, technik administracji, technik prac biurowych. Ma to bezpośredni związek z sytuacją jaka panuje na rynku pracy. Przedsiębiorcy sopoccy nadal mocno odczuwają skutki kryzysu gospodarczego, co zaowocowało ograniczeniem zatrudnienia i zwolnieniami w mniejszych prywatnych firmach. Właściciele zakładów często obniżali koszty utrzymania swoich firm poprzez zwolnienia pracowników, powierzając pracę, którą do tej pory wykonywało kilka osób - jednej osobie. Ponadto na terenie miasta funkcjonują szkoły średnie i wyższe kształcące właśnie w tych kierunkach, każdego roku zasilając rynek kolejnymi przedstawicielami zawodów najbardziej nadwyżkowych. I o ile szkołę taką kończy osoba młoda, dodatkowo znająca obsługę kilku programów komputerowych i języków obcych, aktywna i zdeterminowana na znalezienie pracy – ma wszelkie szanse, aby tę pracę na terenie Trójmiasta znaleźć. Jednakże jeśli kończy szkołę osoba, która podjęła w niej naukę jako uzupełnienie wiedzy w systemie zaocznym czy wieczorowym, po wieloletniej przerwie w pobieraniu nauki i przerwie w zatrudnieniu – może napotkać duże trudności z powrotem na rynek pracy, pomimo podwyższenia własnych kwalifikacji. Z drugiej strony, w bardzo wielu przypadkach, bezrobotne kobiety (gdyż najczęściej wskazane zawody posiadają kobiety) nie wykazują zainteresowania podjęciem pracy z różnych powodów rodzinnych, zdrowotnych itp. stając się długotrwale bezrobotnymi (niejako z wyboru).

Innymi zawodami nadwyżkowymi, czyli takimi, na które podaż siły roboczej przewyższa popyt, były: sprzedawca w branży przemysłowej, technik informatyk, technik

mechanik, psycholog, technik handlowiec czy sprzedawca. O ile w przypadku zawodów związanych z handlem, duża liczba byłych pracowników sklepów, hurtowni czy działów handlowych w firmach sprzedających swoje towary czy usługi, będąca niejako w „ruchu ciągłym” zmieniając często miejsce pracy – nie jest zasadniczo niczym nowym, czy nieuzasadnionym, o tyle zakwalifikowanie zawodu – psychologa do zawodów nadwyżkowych, wydaje się mieć związek z notowaną w kilku ostatnich latach tendencją na obieranie właśnie tego kierunku kształcenia. Z pewnością sam kierunek jest bardzo ciekawy i prawdopodobnie pomocny w codziennym życiu, lecz niestety z uwagi na mnogość absolwentów tego kierunku i jednocześnie niewielkie zapotrzebowanie lokalnych firmy w tym zakresie – nie dający dużych szans na znalezienie pracy zgodnej z uzyskanym dyplomem. Wśród bezrobotnych ten zawód reprezentowany jest raczej przez osoby młode.

Z notowań rankingu ubiegłorocznego w stosunku do bieżącego powtórzyło się kilkanaście zawodów m.in.: technik informatyk, psycholog, sprzedawca, księgowy czy technik handlowiec. Nadwyżkowymi przestały być zawody takie jak: kierowca samochodu osobowego, sekretarka czy tokarz.

Najwyższy wskaźnik intensywności deficytu wg dużych grup zawodowych (o kodzie 2-cyfrowym) osiągnęli:

- Pomoce domowe i sprzątaczkę – (1,5833)
- Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) – (1,3488),

a wg elementarnych grup zawodowych (o kodzie 4-cyfrowym) osiągnęli:

- Cieśle i stolarze budowlani –(17,3333)
- Agenci sprzedaży bezpośredniej – (6,0000)
- Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani – (3,0000)
- Dziennikarze – (2,0000)
- Gospodarze budynków – (1,1364).

Natomiast najbardziej nadwyżkowymi zawodami według dużych grup zawodowych (o kodzie 2-cyfrowym) byli:

- Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych (0,0185)
- Kierowcy i operatorzy pojazdów – (0,0244)
- Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury – (0,0471)

a wg elementarnych grup zawodowych (o kodzie 4-cyfrowym) najbardziej nadwyżkowymi zawodami byli:

- Specjaliści do spraw administracji i rozwoju – (0,0345)
- Specjaliści do spraw reklamy i marketingu – (0,0526)
- Mechanicy pojazdów samochodowych – (0,0667).

Analiza zawodów generujących długotrwale bezrobocie w Sopocie w 2011 roku.

Porównując duże grupy zawodowe pod kątem wartości wskaźnika długotrwałego bezrobocia należy stwierdzić, że na 38 analizowanych, dla 10 grup zawodów (kod 2-cyfrowy) wartość wskaźnika długotrwałego bezrobocia wyniosła 0. Wskaźnik ten nie osiągnął wartości maksymalnej czyli równej 1 w żadnej grupie. W najwyższym stopniu długotrwale bezrobocie generowała grupa: operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych. Na dalszych miejscach uplasowały się takie grupy jak:

- Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych – (0,5000)
- Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych – (0,4545)
- Pracownicy obsługi klienta – (0,3750)
- Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny – (0,3571).

W porównaniu z rokiem 2010 w 2011 roku w czołówce nie pojawiły się takie grupy jak: kierownicy ds. produkcji i usług oraz robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni

Ranking grup zawodów generujących długotrwale bezrobocie w Sopocie w 2011 roku wg kodu 4- cyfrowego objął 208 grup, z czego dla 14 przyjął wartość 1. Długotrwale bezrobocie dotknęło w największym stopniu przedstawicieli takich elementarnych grup jak:

- Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani – (1,0000)
- Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia – (1,0000)
- Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej – (1,0000)
- Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków – (1,0000)
- Pomoce domowe i sprzątaczkę – (1,0000)
- Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni – (1,0000)
- Specjaliści do spraw public relations – (1,0000)

- Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni – (1,0000)
- Programiści aplikacji – (1,0000)
- Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku – (1,0000)
- Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów i informacji naukowej – (1,0000)
- Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp – (1,0000)
- Wyżsi urzędnicy władz samorządowych – (1,0000)
- Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni – (1,0000).

W porównaniu z rokiem ubiegłym w 2011 roku w czołówce nie pojawiły się takie grupy jak: maszynistki i operatorzy edytorów tekstu, adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy, kierownicy ds. budowlanych czy pielęgniarzy.

Najniższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia wśród elementarnych grup zawodowych przyjęły takie grupy jak:

- Gospodarze budynków
- Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu
- Księgowi
- Architekci.

Oznacza to, że osoby bezrobotne w powyższych zawodach, nie pozostawały długo bez zatrudnienia, stosunkowo szybko powracając na rynek pracy.

Analiza bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy w Sopocie w 2011 roku.

W 2011 roku najliczniej rejestrowali się bezrobotni, których ostatnie miejsce pracy wg PKD należało do sekcji:

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (237 osób)
- Pozostała działalność usługowa (187 osób)
- Działalność niezidentyfikowana (161 osób)
- Budownictwo (82 osoby)
- Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – (80 osób).

Trudno powiedzieć jak w powyższych sekcjach faktycznie przedstawiała się struktura zawodowa osób rejestrujących się. Brak możliwości właściwego zakwalifikowania i zarejestrowania osoby bezrobotnej wynika bardzo często z faktu, że pracodawcy nie korzystają z dostępu do kodów zawodów i w nieumiejętny sposób określają stanowisko pracy oraz z faktu, że sami bezrobotni często nie umieją określić jak profesjonalnie nazywało się ich stanowisko pracy.

W każdej z ww. sekcji liczba zarejestrowanych w 2011 roku bezrobotnych znacznie przewyższała liczbę składanych w Urzędzie ofert pracy. Analiza wykazała także zupełny brak zgłoszonych ofert pracy dla działalności niezidentyfikowanej (żadna z przyjętych ofert pracy nie została zakwalifikowana do tej kategorii). Do tej sekcji zakwalifikowanych zostało 161 osób bezrobotnych zarejestrowanych w analizowanym okresie.

Najgorzej sytuacja przedstawiała się w obrębie sekcji:

- Działalność niezidentyfikowana – na 161 osób przypadało 0 ofert pracy
- Pozostała działalność usługowa – na 187 osób przypadało 42 oferty pracy
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – gdzie na 237 osób przypadało 96 ofert pracy.

Najwięcej ofert pracy w 2011 roku zgłosili pracodawcy, których działalność zaliczana jest do sekcji PKD:

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 9 ofert pracy
- Budownictwo – 73
- Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi - 72
- Pozostała działalność usługowa – 42
- Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 35.

W analogicznym okresie ubiegłego roku najwięcej ofert pracy, podobnie jak rok wcześniej, zgłoszono w sekcjach: - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, - działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, a także w sekcjach - budownictwo, - opieka zdrowotna i pomoc społeczna oraz - przetwórstwo przemysłowe.

Analiza powyższych rankingów oraz obserwacja nasilenia napływu osób bezrobotnych w poszczególnych okresach, wskazuje, że najwięcej osób rejestrowało się w Powiatowym Urzędzie Pracy w pierwszych miesiącach roku.

Analiza struktury bezrobotnych i ofert pracy według PKD w Sopocie w 2011 roku.

Odnosząc się do danych zawartych w zestawieniu struktury bezrobotnych zarejestrowanych w 2011 roku oraz zgłoszonych ofert pracy według PKD, sekcją PKD, która wygenerowała największy procent bezrobotnych była sekcja - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 19,1%. Ponadto najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych w 2011 roku według sekcji PKD było w sekcjach:

- pozostała działalność usługowa (15,1%)
- działalność niezidentyfikowana (13 %)
- budownictwo – (6,6%)
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 6,4%).

Procentowo najwięcej ofert pracy w 2011 roku zgłoszono w sekcjach PKD takich jak:

- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (23,2%)
- budownictwo (17,7%)
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – (17,4%)
- pozostała działalność usługowa (10,2%).

Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w Sopocie w 2011 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.

Ranking ten obejmuje 38 dwucyfrowych grup zawodów, wśród których dla 12 grup nie było szansy na uzyskanie oferty - czyli w tym wypadku wskaźnik wynosił „0”. Byli to m.in.:

- Leśnicy i rybacy
- Kierownicy ds. produkcji i usług
- Pracownicy opieki osobistej i pokrewni
- Monterzy
- Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni.

Największe szanse na uzyskanie oferty miały grupy:

- Pomoce domowe i sprzątaczk
- Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)
- Pracownicy usług ochrony

- Pracownicy usług osobistych
- Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki.

Ponadto ranking ten obejmował 250 grup zawodowych (kod 4- cyfrowy), wśród których dla 181 grup nie było szansy na uzyskanie oferty- wskaźnik wynosił „0”.

Uzyskanie oferty było możliwe w przypadku 69 grup zawodów, szczególnie dla których wskaźnik przyjął wartość $>0,5$, a były to m.in.:

- Cieśle i stolarze budowlani – (1,9259)
- Pomoce domowe i sprzątaczk – (1,5000)
- Agenci sprzedaży bezpośredniej – (1,0000)
- Technicy fizjoterapii i masażyści –(0,7777)

W analizowanym okresie tylko w jednym przypadku wskaźnik szansy uzyskania oferty przyjął wartość MAX. Była to grupa - robotników robót stanu surowego i pokrewnych gdzie indziej niesklasyfikowanych.

Wnioski

W stosunku do 2010 roku, w 2011 roku w Sopocie nastąpił niewielki wzrost liczby osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni. Zdecydowanie więcej było także osób bezrobotnych, posiadających przygotowanie zawodowe. Napływ ofert pracy, które zgłoszono w Urzędzie w 2011 roku był identyczny jak roku 2010.

Porównując raporty z analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych z ubiegłych lat zaobserwować można zmiany, zarówno w strukturze zawodowej osób bezrobotnych, jak i w strukturze zgłaszanych do urzędu ofert pracy. W 2011 roku najbardziej poszukiwanymi na rynku pracy byli: cieśla szalunkowy, pracownik ochrony fizycznej bez licencji, elektromechanik pojazdów samochodowych, monter dekoracji i spawacz ręczny gazowy. Z kolei zawodami nadwyżkowymi były takie zawody jak: sprzedawcy w branży przemysłowej, specjalista ds. marketingu i handlu, technik informatyk, mechanik samochodów osobowych, technik mechanik.

Najwięcej ofert pracy zgłoszono dla osób „bez zawodu”, cieśli szalunkowych, robotników gospodarczych i kucharzy. Sytuacja ta mogła mieć związek z rozbudową infrastruktury Sopotu. W mieście powstaje na bieżąco wiele nowych obiektów handlowych i usługowych, a więc i wzrasta zapotrzebowanie na pracowników w dziedzinie budowlanej i gastronomicznej.

Do tut. Urzędu wpływa niewiele ofert pracy z terenu Sopotu, ponieważ sopoccy pracodawcy najczęściej dysponując ofertami pracy sezonowej takiej jak: barman, kelner, obsługa hotelowa (recepjonista, pokojówka), masażysta, sprzedawca pamiątek - poszukują pracowników na własną rękę, umieszczając w oknach wystawowych lub innych eksponowanych miejscach swoje ogłoszenia. Dają też ogłoszenia do gazet i internetu. Nie korzystają z pośrednictwa Powiatowego Urzędu Pracy.

Sopot jako kurort turystyczny i usługowy nadal utrzymuje jedną z najniższych stóp bezrobocia w kraju. 31.12.2011r stopa bezrobocia w Sopocie wyniosła 3,9%. Jego mieszkańcy pozostawali w najbardziej korzystnej sytuacji spośród mieszkańców Trójmiasta, ponieważ mogli korzystać z ofert zatrudnienia w Gdyni, Gdańsku, Rumi czy Wejherowie. Sopot, tak jak i inne miasta w Polsce odczuł skutki kryzysu gospodarczego, jednak sytuacja na sopockim rynku pracy wydaje się powoli stabilizować, mimo, że zanotowano niewielki wzrost liczby bezrobotnych mieszkańców Sopotu, rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdyni.